Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0022

Evropska tehnološka suverenost in digitalne infrastrukture

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 22. januarja 2026 o evropski tehnološki suverenosti in digitalnih infrastrukturah (2025/2007(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti členov 173, 179 in 190,

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 29. januarja 2025 z naslovom „Kompas za konkurenčnost za EU“ (COM(2025)0030),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. februarja 2025 z naslovom „Delovni program Komisije za leto 2025 Skupaj naprej: drznejša, enostavnejša in hitrejša Unija“ (COM(2025)0045),

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2023/1781 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema in spremembi Uredbe (EU) 2021/694 (Akt o čipih)[1],

– ob upoštevanju Direktive (EU) 2022/2555 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o ukrepih za visoko skupno raven kibernetske varnosti v Uniji, spremembi Uredbe (EU) št. 910/2014 in Direktive (EU) 2018/1972 ter razveljavitvi Direktive (EU) 2016/1148 (direktiva NIS 2)[2],

– ob upoštevanju podrobnega poročila Agencije Evropske unije za kibernetsko varnost (ENISA) z naslovom *„Foresight Cyber Threats*

---

1 UL L 229, 18.9.2023, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj.

2 UL L 333, 27.12.2022, str. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj.

For 2030 – Update 2024“ (Predvidevanje groženj kibernetski varnosti do leta 2030 – posodobitev 2024), objavljenega marca 2024[3],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/2847 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2024 o horizontalnih zahtevah glede kibernetske varnosti za izdelke z digitalnimi elementi in spremembi uredb (EU) št. 168/2013 in (EU) 2019/1020 ter Direktive (EU) 2020/1828 (Akt o kibernetski odpornosti)[4],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/881 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o Agenciji Evropske unije za kibernetsko varnost (ENISA) in o certificiranju informacijske in komunikacijske tehnologije na področju kibernetske varnosti ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 526/2013 (Akt o kibernetski varnosti)[5],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2025/38 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2024 o določitvi ukrepov za okrepitev solidarnosti in zmogljivosti v Uniji za odkrivanje kibernetskih groženj in incidentov ter pripravo in odzivanje nanje ter spremembi Uredbe (EU) 2021/694 (Akt o kibernetski solidarnosti)[6],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2025/37 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2024 o spremembi Uredbe (EU) 2019/881 glede upravljanih varnostnih storitev[7],

– ob upoštevanju bele knjige Komisije z dne 21. februarja 2024 z naslovom „Kako obvladati potrebe po digitalni infrastrukturi v Evropi?“ (COM(2024)0081),

– ob upoštevanju poročila Maria Draghija z dne 9. septembra 2024 z naslovom „*The future of European competitiveness*“ (Prihodnost evropske konkurenčnosti),

– ob upoštevanju poročila Enrica Lette z dne 17. aprila 2024 z naslovom „*Much more than a market*“ (Veliko več kot trg),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. julija 2024 z naslovom „Stanje digitalnega desetletja za leto 2024“ (COM(2024)0260),

---

3 https://www.enisa.europa.eu/publications/foresight-cybersecurity-threats-for-2030-update-2024.

4 UL L, 2024/2847, 20.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2847/oj.

5 UL L 151, 7.6.2019, str. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj.

6 UL L, 2025/38, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/38/oj.

7 UL L, 2025/37, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/37/oj.

– ob upoštevanju Sklepa (EU) 2022/2481 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o vzpostavitvi programa politike Digitalno desetletje do leta 2030[8],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/903 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2024 o določitvi ukrepov za visoko raven interoperabilnosti javnega sektorja v Uniji (Akt o interoperabilni Evropi)[9],

– ob upoštevanju Direktive (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o odprtih podatkih in ponovni uporabi informacij javnega sektorja[10],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo (platforma STEP) in spremembi Direktive 2003/87/ES ter uredb (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 in (EU) 2021/241[11],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2023/2854 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o harmoniziranih pravilih za pravičen dostop do podatkov in njihovo uporabo ter spremembi Uredbe (EU) 2017/2394 in Direktive (EU) 2020/1828 (akt o podatkih)[12],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1309 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o ukrepih za znižanje stroškov za postavitev gigabitnih elektronskih komunikacijskih omrežij, spremembi Uredbe (EU) 2015/2120 in razveljavitvi Direktive 2014/61/EU (Akt o gigabitni infrastrukturi)[13],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci)[14],

---

8 UL L 323, 19.12.2022, str. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2481/oj.

9 UL L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj.

10 UL L 172, 26.6.2019, str. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj.

11 UL L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.

12 UL L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj.

13 UL L, 2024/1309, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/oj.

14 UL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1153 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014[15],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Digitalna Evropa in razveljavitvi Sklepa (EU) 2015/2240[16],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013[17],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi Vesoljskega programa Unije in ustanovitvi Agencije Evropske unije za vesoljski program ter razveljavitvi uredb (EU) št. 912/2010, (EU) št. 1285/2013 in (EU) št. 377/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU[18],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2023/588 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2023 o vzpostavitvi Programa Unije za varno povezljivost za obdobje 2023–2027[19],

– ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2021/2085 z dne 19. novembra 2021 o ustanovitvi skupnih podjetij v okviru Obzorja Evropa ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 219/2007, (EU) št. 557/2014, (EU) št. 558/2014, (EU) št. 559/2014, (EU) št. 560/2014, (EU) št. 561/2014 in (EU) št. 642/2014[20],

– ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2021/1173 z dne 13. julija 2021 o ustanovitvi Skupnega podjetja za evropsko visokozmogljivostno računalništvo in razveljavitvi Uredbe (EU) 2018/1488[21],

– ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2024/1732 z dne 17. junija 2024 o spremembi Uredbe (EU) 2021/1173 v zvezi s pobudo EuroHPC za

---

15 UL L 249, 14.7.2021, str. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj.

16 UL L 166, 11.5.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj.

17 UL L 170, 12.5.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj.

18 UL L 170, 12.5.2021, str. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj.

19 UL L 79, 17.3.2023, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj.

20 UL L 427, 30.11.2021, str. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2085/oj.

21 UL L 256, 19.7.2021, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj.

zagonska podjetja, da bi okrepili vodilni položaj Evrope na področju zaupanja vredne umetne inteligence[22],

– ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah[23],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1183 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o spremembi Uredbe (EU) št. 910/2014 v zvezi z vzpostavitvijo evropskega okvira za digitalno identiteto[24],

– ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 21. februarja 2025 z naslovom „Akcijski načrt EU za kabelsko varnost“ (JOIN(2025)0009),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 29. januarja 2020 z naslovom „Varna uvedba tehnologije 5G v EU – izvajanje nabora orodij EU“ (COM(2020)0050),

– ob upoštevanju, da se Evropska deklaracija o digitalnih pravicah in načelih za digitalno desetletje zavezuje k spodbujanju evropskega načina digitalne preobrazbe in postavljanju ljudi v središče[25],

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 30. decembra 2021 z naslovom „Merila za analizo združljivosti pomoči z notranjim trgom, da se spodbudi izvajanje pomembnih projektov skupnega evropskega interesa“ (COM(2021)8481),

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (A10-0107/2025),

A. ker bi bilo treba tehnološko suverenost obravnavati kot celotno vrednostno verigo, od odličnosti raziskav do ustvarjanja večje konkurence in doseganja večje evropske suverenosti;

B. ker je EU pri več kot 80 % digitalnih proizvodov, storitev, infrastrukture in intelektualne lastnine odvisna od držav nečlanic EU;

C. ker je moč nad ključnimi digitalnimi trgi skoncentrirana v rokah peščice tehnoloških podjetij, ki nadzorujejo temeljno internetno infrastrukturo, vključno z operacijskimi sistemi, računalništvom,

---

22 UL L, 2024/1732, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1732/oj.

23 UL L 321, 17.12.2018, str. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1972/oj.

24 UL L, 2024/1183, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj.

25 UL C 23, 23.1.2023, str. 1

umetno inteligenco, iskalniki, zmogljivostmi v zvezi z družbenimi mediji, digitalnim oglaševanjem in plačilnimi storitvami;

D. ker bo naša tehnološka suverenost v veliki meri odvisna od sposobnosti Evrope, da ustvari potrebne tržne pogoje, ki bodo evropskim podjetjem omogočili razcvet in medsebojno konkurenco in s tem izboljšanje kakovosti njihovih izdelkov;

E. ker EU tvega, da ne bo dosegla svojih ciljev digitalnega desetletja, vključno z uvedbo računalništva v oblaku, velepodatkov in umetne inteligence;

F. ker imajo evropska podjetja majhen delež v svetovnih raziskavah in razvoju na področju programske opreme, internetnih tehnologij in elektronike, medtem ko ZDA in Kitajska vodijo v teh sektorjih;

G. ker so digitalni kompas Komisije, njen program politike za digitalno desetletje in kompas za konkurenčnost bistveni okviri za krepitev evropskega digitalnega ekosistema, zagotavljanje vodilnega položaja na področju tehnologije in dolgoročne gospodarske odpornosti;

H. ker digitalna infrastruktura obsega elemente strojne opreme v zvezi s povezljivostjo, kar vključuje optična omrežja, 5G in 6G, podmorske kable, satelite in spekter, ter računalnike, vključno s polprevodniki, podatkovnimi centri, visokozmogljivostnim računalništvom in kvantnimi tehnologijami ter elemente programske opreme, kar vključuje rešitve identitete, internet stvari, sisteme v oblaku in umetno inteligenco, pa tudi posredniško raven, ki vključuje oglaševanje, iskanje ter plačilne in komunikacijske sisteme;

I. ker bo konkurenčnost EU vse bolj odvisna od digitalizacije vseh sektorjev, ki jo bo podpirala odporna, varna in zaupanja vredna digitalna infrastruktura; v zvezi s tem je digitalni enotni trg ključnega pomena, saj lahko podjetjem omogoča rast in širitev;

J. ker je celotni potencial digitalnega enotnega trga še vedno neizkoriščen, saj trgovina z digitalnimi storitvami znotraj EU predstavlja le 8 % BDP, kar je precej manj od 25 % za trgovino z digitalnim blagom;

K. ker so sicer vse bolj na voljo sheme elektronske identifikacije, digitalne javne storitve in dostop do e-zdravstvenih kartotek, toda zaradi razlik pri sprejemanju elektronske identifikacije še vedno vladajo velike vrzeli pri zagotavljanju digitalnih javnih storitev med državami članicami, kjer bi se varovala zasebnost in ki bi bile popolnoma osredotočene na uporabnika, dostopne in suverene;

L. ker je elektronska identifikacija trenutno na voljo za 93 % prebivalstva EU, vendar ostaja velik izziv, kako do leta 2030 doseči popolnoma digitalne javne storitve za državljane in podjetja;

M. ker bi interoperabilnost in medsebojna povezanost okrepili konkurenčnost evropskega gospodarstva in bi lahko imeli koristi od politik, kot so dajanje prednosti odprti kodi ter javna sredstva – javna koda ter izvajanje skupnih in odprtih standardov;

N. ker je digitalna infrastruktura odločilnega pomena za industrijo EU, tudi za avtomobilsko industrijo in morebitni razvoj povezanih in samovozečih vozil; ker je za podporo varnemu ekosistemu za povezana in avtonomna vozila potrebna zanesljiva podatkovna in komunikacijska infrastruktura;

O. ker so optična omrežja eden od temeljev digitalne infrastrukture EU, ki omogoča hitri internet, omrežja 5G in prihodnje tehnološke izboljšave;

P. ker EU pri uvajanju tehnologije 5G zaostaja za doseganjem svojih ciljev za leto 2030, saj je na optično omrežje trenutno priključenih le približno 64 % evropskih gospodinjstev;

Q. ker so potrebe po naložbah v najnaprednejšo povezljivost v EU ogromne;

R. ker je reševanje izzivov, povezanih z dostopom do zemljišč in omrežij, ključnega pomena za uspešno uvedbo digitalne infrastrukture;

S. ker je namen pobude Unije GOVSATCOM dolgoročno zagotoviti varne, zanesljive in stroškovno učinkovite storitve satelitske komunikacije za javne organe EU in nacionalne javne organe, odgovorne za kritične varnostne infrastrukture in naloge;

T. ker imajo čipi ključno vlogo pri povečanju tehnološke konkurenčnosti in odpornosti Evrope;

U. ker so polprevodniške tehnologije v kompasu Komisije za konkurenčnost, dogovoru o čisti industriji in delovnem programu Komisije za leto 2025 omenjene le malo ali nič, čeprav so ključnega pomena za industrijske ambicije EU;

V. ker je bil akt o čipih *ad hoc* prilagoditveni mehanizem, namenjen reševanju nekaterih izzivov v zvezi s pomanjkanjem polprevodnikov; ker so njegova področja delovanja omejena predvsem na napredne polprevodnike; ker je angažiranost EU na področju starih polprevodnikov nezadostna; ker naj bi bila revizija uredbe o čipih izvedena septembra 2026;

W. ker imajo obstoječi evropski regionalni grozdi v sektorju polprevodnikov pomembno vlogo, ki bi jo bilo treba dodatno okrepiti;

X. ker so procesorji, pomnilniške tehnologije, grafične procesne enote in kvantni čipi ključnega pomena za evropsko digitalno infrastrukturo in varnost dobavne verige;

Y. ker so storitve v oblaku bistvene za najrazličnejše računalniške dejavnosti in računalniške storitve, ki so postale bistven dejavnik za krepitev konkurenčnosti;

Z. ker bi lahko združeni modeli povečali konkurenčnost trga EU s spodbujanjem uveljavljanja pomembnih evropskih alternativ, ki temeljijo na strokovnem znanju in prisotnosti na lokalnem trgu;

AA. ker je obsežna infrastruktura umetne inteligence, kot so gigatovarne, ki uporabljajo umetno inteligenco, bistvena za omogočanje odprtega in sodelovalnega razvoja najbolj zapletenih modelov umetne inteligence;

AB. ker se vrednostna veriga umetne inteligence še vedno razvija in da je obravnavanje razvoja modelov umetne inteligence le del te verige; ker je mogoče evropske rešitve umetne inteligence razviti z uporabo evropske javne in zasebne računalniške infrastrukture, s čimer se spodbudijo inovacije, in ker bi morala imeti dostop do javne računalniške infrastrukture predvsem zagonska in mala podjetja;

AC. ker modeli umetne inteligence, ki jih je mogoče uporabiti na splošno dostopni strojni opremi z zmernimi stroški, omogočajo večjemu številu akterjev, da oblikujejo zasnovo in uporabo sistemov umetne inteligence, s čimer ustvarjajo neposredne koristi za aplikacije in omogočajo bolj demokratično uporabo umetne inteligence;

AD. ker pri uvajanju, trženju in uporabi umetne inteligence trenutno pogosto prevladuje majhno število velikih tehnoloških podjetij; ker se nekatere zmogljivosti umetne inteligence v EU ne uvajajo istočasno kot v državah nečlanicah EU, kar evropska podjetja in potrošnike postavlja v slabši konkurenčni položaj;

AE. ker so podatkovni centri bistveni del napredne digitalne družbe in omogočajo razpršeno obdelavo in učinkovito shranjevanje podatkov;

AF. ker sta zaupanja vredna zmogljivost in razpoložljivost shranjevanja podatkov bistveni za evropsko odpornost in razvoj; ker večina podatkovnih centrov v Evropi ni v lasti evropskih podjetij;

AG. ker so za izgradnjo in upravljanje obsežnih podatkovnih centrov potrebne znatne naložbe;

AH. ker podatkovni centri, storitve v oblaku in povezljivost predstavljajo približno 9 % svetovne porabe električne energije;

AI. ker so podmorski kabli ključna infrastruktura za globalno povezljivost, gospodarsko stabilnost in varnost, saj se prek njih prenaša več kot 99 % mednarodnih komunikacij, vendar so še vedno izpostavljeni fizični škodi, kibernetskim grožnjam in geopolitičnim tveganjem;

AJ. ker je varna in odporna digitalna infrastruktura ključnega pomena, zlasti glede na vse večje število kibernetskih napadov na EU, njene države članice ter njeno industrijo in družbo;

AK. ker je zbirka orodij EU za varnost 5G pomembna za preprečevanje kibernetskega vohunjenja in krepitev odpornosti dobavnih verig v digitalni infrastrukturi EU;

AL. ker 21 % podjetij navaja skladnost s predpisi in pravno negotovost kot oviri za digitalne naložbe;

AM. ker pristop „za enega sprejetega se eden odpravi“ zagotavlja, da se upoštevajo vsa bremena, ki jih uvajajo pobude Komisije, in da se upravna bremena izravnajo z odpravo bremen enake vrednosti na istem področju politike;

AN. ker izzivi v zvezi s porabo energije na področju umetne inteligence, računalništva v oblaku in kvantnega računalništva ter podatkovnih centrov zahtevajo vključitev trajnostnosti v strategije digitalne infrastrukture;

AO. ker naj bi se poraba energije v podatkovnih centrih v Evropi do konca tega desetletja skoraj potrojila, z današnjih približno 62 teravatnih ur (TWh) na več kot 150 TWh, s čimer se bo povečala z 2 % na 5 % skupne evropske porabe električne energije;

AP. ker je vrzel v digitalnih znanjih in spretnostih še vedno zelo zaskrbljujoča, saj ima le 54 % evropskih državljanov vsaj osnovna digitalna znanja in spretnosti, kar je precej pod 80-odstotnim ciljem, določenim v programu politike digitalnega desetletja;

AQ. ker naj bi pomanjkanje strokovnjakov za IKT v EU do leta 2030 doseglo 12 milijonov, kar je precej pod ciljem EU, ki znaša 20 milijonov usposobljenih delavcev;

AR. ker je v poročilu o stanju digitalnega desetletja za leto 2024 in v Draghijevem poročilu poudarjeno, da je nujno treba vlagati v digitalizacijo ter znanja in spretnosti s področja znanosti, tehnologije, inženirstva in matematike, da bi ohranili tehnološke zmogljivosti in svetovno konkurenčnost Evrope;

AS. ker 60 % podjetij EU poroča o težavah pri zaposlovanju kvalificiranih delavcev na področjih, kot so umetna inteligenca, kibernetska varnost in čiste tehnologije, kar močno ovira inovacije, konkurenčnost ter zeleni in digitalni prehod;

AT. ker trenutni razvoj na trgu dela, vključno z odpuščanji po vsem svetu in politično nestabilnostjo zunaj EU, ustvarja priložnost za privabljanje visokokvalificiranih digitalnih talentov v EU;

AU. ker je za povečanje konkurenčnosti in odpornosti potrebno ustrezno financiranje; ker lahko javno financiranje deluje kot katalizator,

zasebne naložbe in konkurenčne tržne sile pa so ključnega pomena za dolgoročni razvoj digitalne infrastrukture;

AV. ker je trden, prožen in v odličnost usmerjen ekosistem raziskav in inovacij bistven za zagotovitev svetovne konkurenčnosti in vodilnega položaja EU na področju strateških tehnologij, kot sta kvantna tehnologija in umetna inteligenca;

AW. ker je standardizacija v središču dejanske evropske digitalne in tehnološke suverenosti; ker postajajo standardi vse bolj pomembni zaradi vse večje tehnološke konkurence po vsem svetu, zlasti iz ZDA in Kitajske;

AX. ker se je EU zavezala, da se bo pogajala o celovitih sporazumih o digitalni trgovini, ki bodo v partnerskih državah spodbujali razvoj varne, odporne in konkurenčne digitalne infrastrukture;

AY. ker je Komisija napovedala prelomne sporazume o digitalni trgovini z Južno Korejo in Singapurjem, ki so pomemben precedens za prihodnje sporazume;

AZ. ker sta se Parlament in Svet dogovorila o horizontalnih določbah EU o čezmejnem pretoku podatkov ter varstvu osebnih podatkov in zasebnosti iz naslova o digitalni trgovini v trgovinskih sporazumih EU, ki ga je podprla Komisija in ostaja pomembno orodje v zvezi z digitalno trgovino in sklepanjem novih digitalnih trgovinskih sporazumov;

Splošni uvod

1. poudarja, da evropska suverenost pomeni zmožnost EU, da okrepi zmogljivost, odpornost in varnost, in sicer z zmanjšanjem strateške odvisnosti, preprečevanjem odvisnosti od tujih akterjev in posameznih ponudnikov storitev ter varovanjem kritičnih tehnologij in infrastrukture; poziva, naj se oblikuje celovit okvir za oceno tveganja, da bi lahko spremljali odvisnosti v digitalni vrednostni verigi in ukrepali v zvezi z njimi; poudarja, da bi moral biti ta okvir podlaga za vzpostavitev pripravljenosti in odpornosti EU, in sicer s krepitvijo evropske industrijske politike ter spodbujanjem domačih raziskovalnih in razvojnih zmogljivosti ter proizvodnih zmogljivosti na področju strateških tehnologij;

2. meni, da tehnološka suverenost pomeni zmogljivost za oblikovanje, razvoj in razširitev digitalnih tehnologij, ki so potrebne za konkurenčnost našega gospodarstva, blaginjo naših državljanov in odprto strateško avtonomijo EU v globaliziranem svetu; meni, da ta suverenost pomeni tudi, da je EU sposobna sprejemati avtonomne odločitve, da sodeluje z zaupanja vrednimi državami in subjekti zunaj EU, da diverzificira in krepi dobavne verige ter da uveljavlja koncept odprtosti in interoperabilnosti, da bi Evropa ostala privlačno okolje za naložbe;

3. priznava vse večjo koncentracijo moči v podjetjih, ki so zunaj EU, kar omejuje zmožnost Evrope za inovacije, konkurenčnost in ohranjanje nadzora nad svojim digitalnim gospodarstvom, družbo in demokracijo; je zaskrbljen zaradi pretirane odvisnosti od akterjev iz držav zunaj EU na kritičnih področjih, kot so infrastruktura za računalništvo v oblaku, polprevodniki, umetna inteligenca in kibernetska varnost, saj na teh področjih koncentracija trga in tuji nadzor ogrožata konkurenčnost, demokratično odpornost in varnost Evrope;

4. ponovno poudarja, da mora EU ostati suverena pri izvrševanju svoje zakonodaje, zlasti na digitalnem področju; odločno obsoja prepoved potovanj, ki so jo Združene države izrekle voditeljem civilne družbe Imranu Ahmedu, Clare Melford, Anni-Leni von Hodenberg in Josephine Ballonin, ki s svojim delom prispevajo k varnejšemu digitalnemu okolju za vse in kličejo na odgovornost digitalne platforme, in poziva, naj se ta prepoved prekliče, hkrati pa odločno obsoja tudi prepoved potovanj, ki so jo Združene države izrekle nekdanjemu komisarju EU Thierryju Bretonu, ki je imel ključno vlogo pri določanju digitalnih pravil EU, in poziva, naj se tudi ta prepoved prekliče; poziva Komisijo in države članice, naj se odločno odzovejo na te napade brez primere; je seznanjen z nedavnimi izvršilnimi ukrepi, ki so bili sprejeti v skladu z aktom o digitalnih storitvah[26] zaradi kršitev obveznosti glede preglednosti in zmanjševanja tveganja, kot je globa v višini 120 milijonov EUR, naložena družbi X; želi spomniti, da je namen izvrševanja digitalne zakonodaje EU zagotoviti skladnost s pravom EU in varstvo temeljnih pravic, ne pa zakonsko urejati političnih mnenj; poudarja, da morajo nove funkcije, ki jih uvajajo zelo velike spletne platforme, vključno s tistimi, ki temeljijo na generativni umetni inteligenci, spremljati ustrezni zaščitni ukrepi in ukrepi za zmanjševanje tveganja, da bodo v celoti skladne s pravom EU, zlasti kar zadeva preprečevanje razširjanja nezakonitih ali prirejenih vsebin; obsoja podporo, ki jo zagotavljajo nekatere politične stranke, kot so AfD, Reconquête, Fidesz ali Konfederacja, ki posnemajo diskurze, ki izvirajo iz držav zunaj EU, ter slabijo digitalno zakonodajo in demokratične vrednote EU;

5. meni, da bi se morale ambicije EU na področju industrijske tehnologije osredotočiti na ključne strateške tehnologije prihodnosti, kot so polprevodniške tehnologije ali kvantne tehnologije, ki prispevajo k odprti strateški avtonomiji EU in so bistvene za naš zeleni, digitalni in obrambni prehod;

6. priznava, da se je geopolitično okolje spremenilo in da je zato prišlo do tržnega povpraševanja po evropskih proizvodih in storitvah; meni,

---

[26] Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

da je to priložnost za Evropo, da prevzame vodilno vlogo v svetu na področju zaupanja vrednih in varnih digitalnih rešitev;

7. poudarja, da je treba razvijati podporno regulativno okolje, ki bo v Evropi spodbujalo inovacije, naložbe in razvoj najsodobnejših tehnologij, hkrati pa je treba končne uporabnike v EU zaščititi pred posledicami ekstrateritorialnosti;

8. priznava, da je potrebna celovita evropska industrijska politika za digitalni ekosistem, ki bo vključevala vsa ustrezna politična področja, kot so dostop na trg, standardizacija, raziskave in razvoj, naložbe, trgovina in mednarodno sodelovanje; poziva Komisijo, naj oblikuje takšno celovito politiko, da bi zmanjšali škodljivo strateško odvisnost, okrepili domače vrednostne verige ter vzpostavili varen, zaupanja vreden digitalni ekosistem, ki bo temeljil na inovacijah in v katerem se bodo spoštovale evropske vrednote;

9. želi spomniti, da sta trga visokotehnoloških izdelkov in digitalnih storitev močno odvisna od zunanjih dobavnih verig, kar ogroža suverenost in odpornost; poudarja, kako pomembno je okrepiti industrijske zmogljivosti in tehnološko usposobljenost na področju nastajajočih prelomnih tehnologij, da bi podprli odprto strateško avtonomijo EU;

10. poudarja, da je treba v dobi hitrega tehnološkega razvoja za krepitev evropske suverenosti povečati inovativnost in komercializacijo, da bi vzpostavili potrebne zmogljivosti; poudarja, da se mora Evropa preoblikovati v prožno poslovno okolje, ki bo privlačno za ves svet, in sicer z zmanjšanjem birokracije, povečanjem regulativne predvidljivosti ter spodbujanjem podjetništva in prevzemanja tveganj;

11. priznava, da morata biti odprta strateška avtonomija in demokratična odpornost v jedru programa Komisije ter da mora celostni pristop vključevati javno naročanje, financiranje in dolgoročne institucionalne okvire, da bi na kritičnih področjih vzpostavili suvereno digitalno infrastrukturo;

12. poziva Komisijo, naj analizira in pripravi celovit seznam kritičnih odvisnosti v digitalni infrastrukturi in tehnologijah, pri čemer naj oceni vsaj storitve hrambe podatkov, identifikacijske in plačilne sisteme, komunikacijske platforme ter programsko opremo, protokole in standarde, ki jih podpirajo, ter naj predlaga ukrepe, s katerimi bi spodbudili dostop na trg za proizvode in storitve, ki bodo izrazito pozitivno vplivali na tehnološko suverenost, odpornost in trajnostnost EU; v zvezi s tem meni, da se lahko na področjih, kjer obstajajo te kritične odvisnosti, spodbuja uporaba posebnih meril za javno naročanje; meni, da bi lahko ta merila pomagala spodbujati konkurenco in krepiti evropsko tehnološko suverenost tako, da bi olajšala javno naročanje evropskih digitalnih proizvodov in storitev, kjer je to mogoče;

Digitalna javna infrastruktura

13. trdno verjame, da je digitalna infrastruktura hrbtenica našega gospodarstva in da bi zato morala obstajati osnovna raven digitalne javne infrastrukture, s katero bi zagotavljali suverenost in tržno okolje, ki bi spodbujalo konkurenco; opaža, da se na trgu ta osnovna raven na številnih pomembnih področjih ni vzpostavila, zaradi česar je prišlo do monopolov in odvisnosti od tujih akterjev; poudarja, da bi morala EU, da bi zapolnila to vrzel, prevzeti vodilno vlogo pri ustvarjanju trdnih temeljev digitalne javne infrastrukture, tako da bi ustvarila ravni digitalnih tehnologij, ki bi zajemale polprevodnike, rešitve na področju povezljivosti, infrastrukturo za računalništvo v oblaku, programsko opremo, podatke in umetno inteligenco; meni, da bi morala evropska digitalna javna infrastruktura temeljiti na poštenih in konkurenčnih gospodarskih modelih ter uporabljati modele upravljanja, pri katerih niti zasebna podjetja niti država nimajo centraliziranega nadzora; meni, da bi morala ta digitalna javna infrastruktura temeljiti na skupnih in odprtih standardih ter slediti načelom interoperabilnosti in medsebojne povezanosti, da bi preprečili vezanost uporabnikov ali ponudnikov, poleg tega pa bi morala spodbujati inovacije, tako da bi olajšala vstop novih udeležencev na trg, ter zagotavljati privzeto zasebnost in varnost;

14. meni, da bi se morali pri uvajanju digitalne javne infrastrukture osredotočiti na področja, na katerih obstajajo kritične odvisnosti, ki bi jih morala Komisija navesti na celovitem seznamu; poziva Komisijo, naj pripravi podroben in celovit načrt za vzpostavitev evropske digitalne javne infrastrukture, tako da ugotovi, katere tehnologije so najprimernejše za evropsko ukrepanje, ter poziva Komisijo in države članice, naj za uvedbo te infrastrukture namenijo ustrezna sredstva;

15. poudarja, da bi bilo treba evropsko javno digitalno infrastrukturo podpirati z usklajenimi ukrepi na ravni EU, da se zagotovita prisotnost in konkurenčnost evropskih ponudnikov ter konkurenčno tržno okolje; poudarja, da ti cilji ne bodo doseženi zgolj z regulacijo, temveč bodo za njihovo uresničitev potrebne znatne javne naložbe; priznava, da bi moral zato prihodnji večletni finančni okvir v ta namen vsebovati dodatna sredstva s poudarkom na dodani vrednosti EU in financiranju osnovne ravni evropske javne digitalne infrastrukture;

16. priznava, da se mora Evropska unija v okviru prihodnjega večletnega finančnega okvira zavezati povečanju porabe, če želi doseči tehnološko suverenost; poudarja, da bi to moralo zajemati namenska sredstva za razvoj in uvedbo zgoraj opisanih ravni digitalne javne infrastrukture, navedenih na celovitem seznamu Komisije, ter dodatna sredstva za vzpostavitev konkurenčnega tržnega okolja na drugih digitalnih področjih;

17. meni, da bi bilo treba pri financiranju v prihodnjem večletnem finančnem okviru dati prednost aktivni krepitvi zmogljivosti na ključnih področjih strojne in programske opreme ter storitev, vključno z visokozmogljivostnim računalništvom, kvantnim računalništvom, šifriranjem in komunikacijo, povezljivostjo, računalništvom v oblaku, podatki, spletnimi in umetnointeligenčnimi ekosistemi ter digitalnimi knjižnicami;

18. meni, da bi morala evropska digitalna javna infrastruktura temeljiti na vrednotah EU in ostati odprta za podobno misleče partnerje zunaj EU; poziva Komisijo in države članice, naj nadaljujejo in še pospešijo delo v okviru Programa Združenih narodov za razvoj digitalne javne infrastrukture;

19. priznava, da so e-vladne storitve ključni dejavnik, ki omogoča učinkovito, varno in dostopno opravljanje javnih storitev, pri čemer bi morale biti te zasnovane tako, da bi olajšale digitalno identifikacijo, razpoložljivost podatkov javnega sektorja in plačila v tem sektorju, ne da bi to izkrivljalo trge ali ogrozilo obstoječe rešitve v zasebnem sektorju; poudarja, da bi se morala EU v zvezi z e-vladnimi storitvami osredotočiti na krepitev digitalne interakcije med državnimi upravami in državljani ter med državnimi upravami in podjetji, hkrati pa skrbeti za zaupanje, interoperabilnost in dostopnost; zato meni, da je za varen in nemoten dostop do javnih storitev potreben zaupanja vreden okvir za elektronsko identifikacijo, in pozdravlja napoved „podjetniške denarnice“, s katero naj bi znatno poenostavili medomrežno povezovanje podjetij in javnih organov;

20. poziva Komisijo, naj še naprej razvija podatkovne platforme v javnem interesu, ki omogočajo varno čezmejno izmenjavo podatkov med javnimi in zasebnimi subjekti, zlasti za aplikacije v zdravstvu, urbanističnem načrtovanju in monitoringu okolja; Komisijo tudi poziva, naj spodbuja interoperabilnost med podatkovnimi platformami v javnem interesu in sektorskimi podatkovnimi platformami, saj bi to omogočilo nemoten pretok podatkov in kolikor je mogoče zmanjšalo upravno breme; ugotavlja, da je to mogoče doseči z uporabo tržno usmerjenih rešitev, ki spodbujajo inovacije in ohranjajo zaupanje, hkrati pa se pri njih spoštujejo standardi zasebnosti in varnosti;

21. priznava, da imajo v skladu s sedanjim pravnim okvirom evropski državljani pravico do nadzora nad svojimi osebnimi podatki in da je treba podatke, ustvarjene v EU, obdelovati v skladu z zakonodajo EU; poudarja, da je varovanje zasebnosti in osebnih podatkov bistveno za krepitev zaupanja v digitalno gospodarstvo, saj bodo ob tem evropski potrošniki lahko v digitalnem gospodarstvu sodelovali z zaupanjem, ne glede na to, kje se njihovi podatki obdelujejo; poudarja, da je treba evropskim podjetjem, zlasti malim in srednjim, omogočiti, da zakonito, etično in varno uporabljajo podatke, da bi lahko prispevala k trajnostni rasti in konkurenčnosti;

Digitalna infrastruktura

22. poudarja, da je digitalna infrastruktura hrbtenica evropskega gospodarstva in družbe ter da se bo njen pomen še naprej povečeval; poziva Komisijo, naj v seznam kritičnih odvisnosti, ki naj bi ga pripravila, vključi tudi celovito oceno sestave evropske digitalne infrastrukture, da bi ustrezno analizirala aktualno stanje, ocenila tveganja in uskladila ukrepe;

23. meni, da je za okrepitev digitalne infrastrukture bistveno, da se na ravni EU izvedejo pobude za krepitev zmogljivosti na kritičnih področjih; meni, da bi se morale te pobude osredotočiti na razvoj osnovne ravni javne infrastrukture, kot sta mreža gigatovarn umetne inteligence in evropski model spletnega indeksiranja; meni, da bo ta osnovna raven podjetjem omogočila razvoj njihovih gospodarskih modelov in pospešila doseganje tehnološke suverenosti; opozarja na digitalne rešitve, ki jih je ustvarila EU, kot je digitalna identiteta EU, in ki lahko nudijo inovativno infrastrukturo za digitalno gospodarstvo EU;

24. priznava, da je kritična digitalna infrastruktura strateško pomembna in da je treba okrepiti njeno varnost in odpornost; se zaveda, da kritična digitalna infrastruktura med drugim zajema kable (kopenske in podmorske), stolpe telefonskih omrežij, satelitske komunikacijske sisteme, spekter in radijsko opremo, strežnike v oblaku, ki vsebujejo občutljive informacije, in podatkovne centre, ki občutljive informacije obdelujejo, pa tudi nekatere elemente programske opreme, med drugim varnostno programsko opremo, ki ščiti kritična omrežja in podatkovne centre;

25. poudarja, da je treba poskrbeti, da bo ta infrastruktura v jurisdikciji EU, kar pomeni, da bo v celoti v skladu s pravom EU; poudarja, kako pomembni sta zasebnost in vgrajena varnost; zato poziva Komisijo, naj predlaga zakonodajo za zmanjšanje tveganj, ki jih predstavljajo ponudniki iz držav zunaj EU, ki so povezani z visokim tveganjem, tudi ponudniki energetskih virov pod tujim nadzorom;

26. poziva Komisijo, naj se pri pripravi prihodnjih zakonodajnih predlogov in naslednjega večletnega finančnega okvira osredotoči na poglabljanje enotnega trga v skladu s priporočili iz poročila Enrica Lette z naslovom „Veliko več kot trg“ in poročila Maria Draghija z naslovom „Prihodnost evropske konkurenčnosti“, da bi sprostili potencial digitalnega enotnega trga;

27. je seznanjen s priporočili iz teh poročil, da EU potrebuje spremembo paradigme, in sicer od spodbujanja povezljivosti v EU k vzpostavitvi enotnega trga elektronskih komunikacij in povezljivosti; podpira poenostavljen in harmoniziran okvir za telekomunikacije, ki bo spodbujal inovacije ter zagotavljal pošteno konkurenco in dostopnost infrastrukture;

28. pozdravlja belo knjigo Komisije o tem, kako zadovoljiti evropske potrebe po digitalni infrastrukturi, v kateri so opisani trije stebri: vzpostavitev „mreže 3C“, ki zajema povezano sodelovalno računalništvo, dokončanje digitalnega enotnega trga ter varno in odporno digitalno infrastrukturo za Evropo;

29. meni, da sta bela knjiga in postopek posvetovanja, ki ji je sledil, del priprave zakonodajnih pobud, ki jih Komisija načrtuje v tem mandatu, med drugim tudi akta o digitalnih omrežjih; poziva Komisijo, naj v tem procesu zavzame celovitejši pogled na digitalno infrastrukturo in upošteva, da digitalna infrastruktura vključuje številne elemente, ki presegajo samo povezljivost; poudarja, da je treba vsakemu novemu ukrepu digitalne politike priložiti oceno učinka;

30. poziva Komisijo, naj v okviru prihodnjega akta o digitalnih omrežjih in širše zasnovanega digitalnega svežnja poenostavi in harmonizira pravila na področju telekomunikacij;

31. poziva Komisijo, naj predlaga akt EU o razvoju računalništva v oblaku in umetne inteligence, da bi okrepili evropsko podatkovno infrastrukturo in podporo evropskim ponudnikom storitev v oblaku; poudarja, da bi moral biti cilj tega akta aktivna vzpostavitev evropskega enotnega trga za računalništvo v oblaku in umetno inteligenco;

32. priznava, da so za uvedbo najsodobnejše digitalne infrastrukture po vsej EU potrebne znatne naložbe, in se zaveda, da je za uresničitev tega cilja bistveno tako javno kot zasebno financiranje; izraža zaskrbljenost zaradi stalnega pomanjkanja tveganega kapitala in financiranja naložb v Evropi, kar ogroža tehnološko suverenost; poziva Komisijo, naj znatno okrepi instrumente za javno-zasebne naložbe, vključno s tveganim kapitalom, strateškimi platformami in namenskimi orodji za financiranje, ki so posebej namenjena zagonskim podjetjem in podjetjem v razširitveni fazi v kritičnih tehnoloških sektorjih; poudarja, kako pomembno je spodbujati javno naročanje, da bi z njim podprli uvajanje in razširjanje odprtih in interoperabilnih digitalnih rešitev, ter poskrbeti, da bodo zasebni kapital, konkurenca in inovacije srednje- in dolgoročno glavna gonila digitalne preobrazbe Evrope;

Povezljivost visoke hitrosti

33. meni, da mora prihodnji akt o digitalnih omrežjih podpirati cilj, da se do leta 2030 vsem potrošnikom v EU zagotovi visokokakovostna povezljivost, zlasti na oddaljenih in podeželskih območjih, ter da se odpravijo administrativne ovire za uvedbo omrežij 5G in 6G ter varnih visokohitrostnih širokopasovnih povezav;

34. priznava, da se telekomunikacijske infrastrukture vse bolj prilagajajo tehnologijam za računalništvo v oblaku in na robu, ter meni, da bi lahko odprta radijska dostopovna omrežja prinesla napredne

tehnološke rešitve, zmanjšala stroške in izboljšala interoperabilnost povezljivosti; meni, da je prihodnost povezljivosti v dopolnjevanju različnih tehnologij, kot so omrežje 5G/6G, Wi-Fi in satelitsko omrežje, pri čemer nemotena integracija med njimi koristi podjetjem in potrošnikom;

35. se zaveda, da so storitve v oblaku in na robu v središču preobrazbe omrežij za povezljivost, zato se ta hitro razvijajo v platforme za inovacije in bodo vse bolj odvisna od računalništva v oblaku, umetne inteligence, virtualizacije in drugih tehnologij;

36. poziva k ambicioznim ciljem za razvoj in inovacije na področju brezžičnih komunikacijskih omrežij, pri čemer priznava, da je potreben širok pristop, ki bo vključeval računalništvo v oblaku, umetno inteligenco, računalništvo na robu in kvantno računalništvo; poudarja, da bi moral inovacijski ekosistem za elektronske komunikacije, zlasti za vertikalno integrirane telekomunikacije, ostati tržno usmerjen, in vztraja, da morajo biti prihodnji regulativni ukrepi zasnovani na temeljitih, na znanju temelječih ocenah učinka obstoječih predpisov;

37. priznava, da je konkurenca med operaterji vseh velikosti še vedno ključno gonilo za naložbe v omrežja povezljivosti; poziva države članice, naj poskrbijo za postopno opuščanje bakrenih omrežij v korist tehnologij optičnih omrežij ali 5G, zlasti kadar je potrebno redno vzdrževanje ali nadgradnja omrežja, da bo prehod potekal na izvedljiv način, ponudnikom storitev pa omogočijo, da se vnaprej logistično in finančno pripravijo;

38. poudarja, da bi morali imeti vsi potrošniki v EU dostop do ustrezno kakovostne, zanesljive in cenovno dostopne povezljivosti, s čimer bi pomagali povečati povpraševanje po storitvah povezljivosti; poziva Komisijo in države članice, naj razširijo in nadgradijo digitalna omrežja, zlasti na podeželju, ter naj podprejo javno-zasebne naložbe v širokopasovna omrežja ter uvajanje omrežij 5G oz. 6G, pri čemer naj ohranijo standarde kibernetske varnosti in načela vgrajene varnosti;

39. je prepričan, da bo infrastruktura digitalne povezljivosti, kot so optična omrežja, 5G in 6G, odločilna za konkurenčnost industrije v prihodnosti in da bi zato morali v prihodnjem večletnem finančnem okviru obsežna sredstva nameniti za uvedbo omrežne infrastrukture, premostitev sedanjega razkoraka pri uvajanju, da bi lahko dosegli cilje digitalnega desetletja do leta 2030, ter za vzpostavitev vseevropske pokritosti z omrežjem 5G za državljane in uspešno uvedbo orodij za industrijo 4.0;

Optično omrežje

40. poudarja, da je treba pospešiti uvajanje optičnih omrežij in sodobnih brezžičnih komunikacijskih sistemov, ki omogočajo hitre, varne in zanesljive digitalne storitve;

41. priznava, da je treba dati prednost neposrednim optičnim povezavam za gospodinjstva, podjetja in javne ustanove, da bi zagotovili ultrahitro in zanesljivo povezljivost, ter da bi bilo treba omrežja graditi hkrati z drugimi javnimi deli, kot so dela na cestah, vodovodu in električnem omrežju, da bi uvedbo optičnih omrežij poenostavili;

42. pozdravlja uvedbo akta o gigabitni infrastrukturi, ki je odziv na vse večje potrebe po hitrejši, zanesljivi in podatkovno intenzivni povezljivosti; priznava, da je pomembna skupna uporaba vodov in drogov za izgradnjo zelo visokozmogljivih omrežij, saj se tako optimizirajo viri in zmanjšajo stroški; poziva države članice, naj poenostavijo postopke za izdajo dovoljenj in harmonizirajo predpise, da bi zmanjšale finančne in administrativne ovire za širitev optične infrastrukture;

Omrežji 5G in 6G

43. meni, da so zasebne naložbe bistvene za uvedbo elektronskih komunikacijskih omrežij 5G in 6G, ki so dovolj napredna v smislu prenosa, hitrosti, pomnilniške
zmogljivosti, zmogljivosti računalništva na robu in interoperabilnosti;

44. poudarja, da sta izvrševanje in izvajanje akta o gigabitni infrastrukturi potrebna za vzpostavitev sistema „vse na enem mestu“ za dovoljenja, za centraliziran postopek digitalnega izdajanja dovoljenj za zmanjšanje zamud pri gradnji infrastrukture ter za uporabo enotnih pravil za dostop do infrastrukture, določanje cen in presojo vplivov na okolje; zato poziva k odločnim prizadevanjem na tem področju;

45. meni, da EU potrebuje močno kibernetsko zaščito v vseh sektorjih kritične infrastrukture, pri čemer so v omrežjih 5G in 6G potrebni strožji ukrepi za zmanjšanje tveganj zaradi ponudnikov, povezanih z visokim tveganjem, da je treba pri tem zagotoviti gosto postavitev majhnih celic in makro stolpov, zlasti na mestnih in podeželskih območjih z nezanesljivo pokritostjo, ter zagotoviti, da bo infrastruktura vzdržna in energijsko učinkovita, da bi podprli svetovno konkurenčnost Evrope v digitalnem gospodarstvu;

Spekter

46. poziva Komisijo in države članice, naj si prizadevajo za bolj usklajeno dodeljevanje frekvenčnega spektra, zlasti z zgodnejšo identifikacijo in harmonizacijo sprostitve novih frekvenc, začenši s frekvencami 6 GHz; poziva k politiki radiofrekvenčnega spektra, ki bo v Evropi spodbujala naložbe, in sicer tudi s harmonizacijo politik dodeljevanja spektra v državah članicah, da bi na podlagi primerov dobre prakse pospešili uvedbo tehnologije 5G, s spodbujanjem daljših licenčnih obdobij in dostopa do novih frekvenc, kot je zgornji pas 6 GHz, da bi zadostili prihodnjemu povpraševanju in omogočili vzpostavitev omrežja 6G; meni, da so potrebna skupna prizadevanja javnih in zasebnih subjektov, da bi postala Evropa konkurenčnejša in ne bi

zaostajala za najhitreje rastočimi omrežji na svetu, tj. na Kitajskem in v Južni Koreji;

Sateliti in satelitski komunikacijski sistemi

47. poudarja, kako pomembne so satelitski komunikacijski sistemi pri razvoju digitalne infrastrukture EU, povečanju njene odpornosti, krepitvi zmogljivosti akterjev EU in zmanjšanju odvisnosti od ponudnikov iz držav zunaj EU, zlasti na področju obrambe; poudarja, da je treba potrošnikom na oddaljenih in podeželskih območjih za povezljivost ponuditi alternativne rešitve;

48. poudarja strateško vlogo vesoljskega programa EU, – ki je eden od stebrov suverenosti EU – pri zagotavljanju najsodobnejših in varnih storitev določanja položaja, navigacije in določanja časa za Galileo in EGNOS (skupna evropska geostacionarna navigacijska storitev) ter stroškovno učinkovitih satelitskih komunikacijskih storitev za vladne satelitske komunikacije GOVSATCOM; ugotavlja, da to EU in njenim državam članicam omogoča večjo suverenost pri satelitskih zmogljivostih, vključno z določanjem geolokacije, opazovanjem Zemlje, nadzorom vesolja in povezljivostjo; pozdravlja zlasti programa Unije GOVSATCOM in IRIS^2, s katerima naj bi zagotovili srednje- in dolgoročno razpoložljivost varnih, zanesljivih in stroškovno učinkovitih vladnih satelitskih komunikacijskih storitev za organe EU in nacionalne javne organe, ki upravljajo infrastrukturo in misije, kritične za varnost;

49. obžaluje močno odvisnost od podatkov, ki niso iz EU, pri sledenju in nadzoru vesoljskih predmetov; poudarja, da mora Evropa nujno okrepiti lastne zmogljivosti in infrastrukturo za spremljanje razmer v vesolju, da bi zagotovila odprto strateško avtonomijo in varnost; poziva Komisijo in države članice, naj znatno povečajo naložbe v sredstva za nadzor in sledenje v lasti EU ter razvijejo učinkovite mehanizme za izmenjavo informacij med državami članicami, ki bodo Evropi omogočili neodvisno spremljanje in zaščito svoje kritične vesoljske infrastrukture;

50. poudarja, da je treba v tehnologije nosilnih raket vključiti zasebni sektor, da bi še pospešili uvedbo IRIS^2; poudarja, kako pomembno je podpirati trden in konkurenčen evropski sektor za izstreljevanje v vesolje, in sicer z večjim vključevanjem zasebnega sektorja ter podporo industriji višje in nižje v prodajni verigi; poziva Komisijo, naj uveljavlja evropsko vesoljsko industrijsko politiko, ki bo okrepila suverenost na področju vesoljskih tehnologij in storitev, in sicer z zmanjšanjem strateških odvisnosti in izboljšanjem operativnega upravljanja evropskih vesoljskih programov;

51. v ta namen poziva h konkretnim ukrepom za lažje zagotavljanje satelitskih storitev po vsej Evropi, vključno z določitvijo skupnih postopkov in pogojev; hkrati poziva k pošteni konkurenci z jasnimi in

izvršljivimi pravili za vse satelitske konstelacije, ki vstopajo na trg EU;

52. ugotavlja, da je trenutno več težav z zakasnitvijo v satelitskih omrežjih, in priznava, da je integracija satelitskih omrežij in tehnologije 5G in v prihodnosti 6G ključna za povečanje dosega in zanesljivosti prizemnih omrežij;

Sistemi za visokozmogljivostno računalništvo

53. priznava, da je bil v zadnjih letih pri razvoju visokozmogljivostnega računalništva dosežen velik napredek; poziva Komisijo, naj v centrih EU za visokozmogljivostno računalništvo skrbi za stalno integracijo in krepitev računalniške zmogljivosti, zlasti da bi izboljšali učenje modelov umetne inteligence in se pripravili na prihodnji napredek na področju superračunalništva;

54. poziva Komisijo, naj oblikuje usklajeno strategijo za premostitev razkoraka med najsodobnejšo evropsko tehnologijo visokozmogljivostnega računalništva ter njeno praktično in nadgradljivo uporabo v vseh panogah, in sicer tudi z vzpostavitvijo javnega omrežja za superračunalništvo; ugotavlja, da bi morala ta strategija spodbujati sodelovanje med javnimi institucijami, partnerji iz zasebnega sektorja, vključno z malimi in srednjimi podjetji, da bi evropske zmogljivosti visokozmogljivostnega računalništva postale ključno gonilo gospodarske konkurenčnosti in tehnološke suverenosti;

55. opozarja, da morajo biti centri za visokozmogljivostno računalništvo dostopni za razvijalce in uvajalce umetnointeligenčnih modelov za splošne namene ter modelov generativne in uporabne umetne inteligence; opozarja, da bi morali biti omenjeni centri na voljo za te primere uporabe, zlasti za mala in srednja ter zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi; poudarja, da je to treba nemoteno dopolnjevati s pobudami, ki bodo omogočile razvoj in uporabo umetne inteligence v EU;

56. pozdravlja ustanavljanje novih tovarn umetne inteligence; poudarja, da bodo te tovarne nadgradile superračunalnike v centrih za evropsko visokozmogljivostno računalništvo, da bi dosegli računalniško zmogljivost za umetno inteligenco ter podprli zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi pri usposabljanju in obsežnem razvoju zaupanja vrednih umetnointeligenčnih modelov za splošne namene;

Strojna oprema za računalnike: polprevodniki, čipi in kvantni čipi

57. meni, da so potrebni nujni ukrepi za povečanje domače proizvodnje polprevodnikov v EU, izboljšanje odpornosti dobavne verige z oblikovanjem strateških globalnih partnerstev, spodbujanjem zagonskih podjetij in inovacij, poglabljanjem čezmejnega sodelovanja

pri razvoju naprednih polprevodnikov ter z zagotavljanjem finančnih spodbud, regulativne podpore in dostopa do trga;

58. poudarja, da je potrebna pravna varnost za podpiranje razvoja polprevodnikov, zagotavljanje varnih dobavnih verig za kritične surovine in preprečevanje motenj, ki so posledica negotovosti v zvezi z naložbami;

59. poziva, naj se čim večji politični pomen pripiše zagotavljanju zadostne dobave čipov za umetno inteligenco v EU in naj bo to v središču politike EU na področju digitalne industrije; ugotavlja, da se je povpraševanje po čipih za umetno inteligenco povečalo zaradi razširjene uporabe v računalništvu v oblaku, robnih napravah, avtonomnih sistemih in generativni umetni inteligenci;

60. poziva Komisijo, naj se odzove na nove geopolitične razmere in uporabo digitalnih dobavnih verig kot orodja pritiska; poziva Komisijo, naj se pogaja o rešitvi za prepoved izvoza čipov umetne inteligence iz ZDA v 16 držav članic EU;

61. poziva Komisijo, naj napredne čipe za umetno inteligenco, vključno z njihovo zasnovo in proizvodnjo, postavi v središče revizije akta o čipih; poziva Komisijo, naj letos predstavi revizijo, kjer bo zajeta dolgoročna strategija, ki bo temeljila na aktualnih geopolitičnih razmerah in bo pomagala okrepiti evropsko strateško nepogrešljivost na podlagi njenega vodilnega tehnološkega položaja, ustreznih proizvodnih zmogljivosti ter močnega raziskovalnega in razvojnega ekosistema, kar bo bistveno za zagotovitev evropske suverenosti v teh vse težjih časih; meni, da je nujno treba okrepiti povezave med raziskavami, usposabljanjem, dobavitelji in trdno javno infrastrukturo, da bi skrajšali čas od raziskav, razvoja in preskušanja do končne proizvodnje s polno obremenitvijo;

62. meni, da bi morala EU povečati svoja prizadevanja na področju razvoja kvantnih čipov, če želi pospešiti vstop industrijskih kvantnih inovacij EU na trg;

63. poziva Komisijo, naj podpre proizvodnjo široko uporabljanih čipov v EU, na primer za elektronske naprave in avtomobile; poziva k podpori za razvoj čipov, ki zmanjšujejo porabo energije v digitalnem sektorju;

64. poudarja, da je treba podpreti uspešnost krožnega gospodarstva, ter opozarja, da so izdelki informacijske in komunikacijske tehnologije ter druga elektronika del prednostnih skupin izdelkov delovnega

načrta, ki naj bi bil sprejet do aprila 2025 v skladu z Uredbo (EU) 2024/1781[27];

65. meni, da je treba v prihodnjem večletnem finančnem okviru dodeliti dodatna sredstva za razvoj zmogljivosti za proizvodnjo polprevodnikov ter drugih polprevodniških tehnologij in procesov naslednje generacije v EU (npr. fotonski čipi, čipi s široko energijsko režo ter zasnova, proizvodnja, preskušanje, sestavljanje in napredna embalaža);

Storitve v oblaku

66. priznava, da obstaja tržna potreba po suverenih rešitvah, ki bi omogočile višjo raven nadzora nad podatki za nekatere kategorije občutljivih podatkov, in priznava tveganja, povezana z zanašanjem na enega samega prevladujočega ponudnika; poziva k strategiji za zmanjšanje odvisnosti od tujih ponudnikov storitev v oblaku ob hkratnem podpiranju evropskih alternativ;

67. ugotavlja, da razprave o certifikacijski shemi EU za kibernetsko varnost za storitve v oblaku niso prinesle rezultatov; poudarja, da obstajajo pomisleki glede suverenosti, zlasti v zvezi z ekstrateritorialnostjo zavezujočih pravnih ureditev, ki jih ni mogoče rešiti s tehničnimi razpravami; poziva Komisijo, naj predlaga opredelitev suverenega oblaka in njegovega področja uporabe v načrtovanem aktu o razvoju računalništva v oblaku in umetne inteligence;

68. ugotavlja, da je treba zagotoviti shranjevanje podatkov in računalniško zmogljivost ter porazdeljeno računalniško infrastrukturo; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo lahko uporabniki računalništva v oblaku izbrali rešitve, ki bodo ustrezale njihovim potrebam, tako da nujno odpravi ovire pri zamenjavi ponudnika in diverzifikaciji ponudnikov z večoblačnimi strategijami ter spodbuja konkurenčen evropski trg storitev za računalništvo v oblaku, s čimer bi se zmanjšala odvisnost od posameznih ponudnikov in povečala digitalna suverenost;

69. poziva Komisijo, naj izkoristi pobude, kot sta 8ra in pomembni projekt skupnega evropskega interesa CIS, da bi podprli razvoj decentralizirane infrastrukture v oblaku in na robu, ki omogoča suverenost in prispeva k zmanjšanju odvisnosti od tujih ponudnikov in zagotavljanju odpornosti, hkrati pa povečali operativno prožnost v Evropi;

---

[27] Uredba (EU) 2024/1781 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o vzpostavitvi okvira za določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovo za trajnostne izdelke, spremembi Direktive (EU) 2020/1828 in Uredbe (EU) 2023/1542 ter razveljavitvi Direktive 2009/125/ES (UL L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

Umetnointeligenčni sistemi

70. pozdravlja pobudo InvestAI, tudi gigatovarne umetne inteligence; poudarja, da mora Evropa prevzeti vodilno vlogo v svetu na področju usposabljanja modelov umetne inteligence, znanstvenih raziskav in napredka na področju kvantnega računalništva; se zavezuje, da bo še naprej podpiral razvoj umetne inteligence z uvedbo pobud, kot so tovarne umetne inteligence, da bi zagonskim podjetjem, podjetjem v razširitveni fazi in raziskovalcem zagotovili računalniško zmogljivost;

71. poziva Komisijo, naj še naprej podpira oblikovanje in razvoj umetne inteligence, proizvedene v Evropi, ter sprejme politike in ukrepe, ki bodo evropskim industrijskim sektorjem omogočile, da izkoristijo njihove podatke in uporabo umetne inteligence;

72. poudarja, da zamude pri uvajanju inovacij na podlagi umetne inteligence ovirajo tehnološki napredek, konkurenčnost trga in digitalno preobrazbo v EU;

73. pričakuje, da bo javno-zasebni model financiranja sprostil doslej največje zasebne naložbe v umetno inteligenco, kar bo zagonskim podjetjem in industriji omogočilo dostop do superračunalnikov;

Kvantna tehnologija

74. priznava, da je nujno treba opredeliti jasen časovni načrt za razvoj kvantne tehnologije, vključno s kvantnim računalništvom in kvantnim šifriranjem, s čimer bi zagotovili, da bodo javne in zasebne naložbe privedle do oprijemljive komercialne uporabe;

75. poziva Komisijo, naj oceni obstoječe nacionalne okvire peskovnikov za kvantno tehnologijo in kako se zanje uporablja veljavna zakonodaja, da bi se preprečila razdrobljenost trga; pozdravlja napoved strategije za kvantno tehnologijo in akta o kvantni tehnologiji v kompasu za konkurenčnost, ki ga je pripravila Komisija.

76. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo Evropa s sprejetjem evropskega kvantnega akta in spremne ocene učinka postala vodilna regija na področju kvantne odličnosti in inovacij z vlaganjem v raziskave in razvoj ter inovacije, mobilizacijo sredstev za razširitev evropskega kvantnega ekosistema, zmogljivosti in proizvodnje ter zagotavljanjem, da se vodilne evropske kvantne raziskave tržijo v Evropi; poudarja, da bi moral akt privesti do oprijemljive tehnološke uporabe s spodbujanjem politik, ki pospešujejo tehnološko zrelost in olajšujejo prehod z raziskav na komercialni uspeh;

77. poziva k ciljno usmerjenim naložbam, industrijskemu sodelovanju in regulativnim okvirom, ki podpirajo razvoj, širjenje in uvajanje kvantnih tehnologij na trg v ključnih sektorjih;

78. poziva k usklajeni strategiji EU za postkvantno kriptografijo, da bi podatke zaščitili pred prihodnjimi kibernetskimi grožnjami;

Podatkovni centri

79. poziva Komisijo, naj podpre ekosisteme za izmenjavo sektorskih podatkov v industrijskih sektorjih, podpira sodelovanje in spodbuja inovacije, hkrati pa ohranja podatkovno suverenost in zagotavlja skladnost s predpisi EU, kot je določeno v aktu o podatkih; Komisijo poziva k strogemu izvrševanju, da bi zagotovili, da prevladujoči akterji na trgu malim in srednjim podjetjem ne bodo nalagali nepoštenih pogojev pri dostopanju do podatkov in njihovi izmenjavi;

80. meni, da je treba ponuditi medsebojno povezano infrastrukturo, ki bi podatkovnim centrom omogočila učinkovito sodelovanje v skladu s skupnimi standardi in z visokohitrostno povezljivostjo, hkrati pa bi ohranili prožnost, varnost in nadgradljivost; meni, da bi ta medsebojno povezan sistem pomagal zagotoviti porazdeljeno redundantno zmogljivost, tako da bi podatki in storitve ostali na voljo tudi v primeru nedelovanja podatkovnega centra;

81. poziva Komisijo, naj da prednost interoperabilnosti med platformami ter tako omogoči nemoteno vključevanje podatkov med podjetji in sektorji v skladu z zahtevami akta o podatkih, ki določajo obveznosti glede prenosljivosti podatkov in interoperabilnosti za storitve v oblaku in na robu; poudarja, da je treba te določbe dosledno izvrševati, da bi preprečili vezanost na ponudnika in zagotovili, da bodo lahko evropski industrijski ekosistemi izkoristili podatkovno vodene inovacije brez tehničnih ali pogodbenih ovir;

82. opozarja na načrt Komisije, da bodo podatkovni centri do leta 2030 postali podnebno nevtralni in energetsko zelo učinkoviti; meni, da je treba izboljšati povezovanje podatkovnih centrov z energetskim sistemom, pri čemer se je treba osredotočiti na ponovno uporabo toplote in zagotoviti storitve prožnosti za potrebe elektroenergetskega omrežja; priznava, da je treba spodbujati raziskave o hlajenju in energetsko učinkovitih procesorjih, pri čemer bi bilo treba posebno pozornost nameniti podpori podatkovnih centrov EU; poziva Komisijo, naj zagotovi jasno in dosledno izvajanje veljavnih pravnih zahtev za upravljavce podatkovnih centrov v zakonodaji EU in državah članicah;

83. poziva Komisijo in države članice, naj povečajo in si prizadevajo za javne naložbe ter spodbujajo zasebne naložbe v digitalno infrastrukturo, da bi omogočile rast in posodobitev podatkovnih centrov;

Podmorski kabli

84. poziva Komisijo, naj sprejme usklajene ukrepe za zaščito podvodnih kablov ter izboljšanje kabelske varnosti in možnosti za popravilo; poudarja, da so potrebne stalne naložbe v gradnjo novih podmorskih kablov, da se zagotovijo redundantne zmogljivosti; pozdravlja vlogo EU pri sofinanciranju tovrstnih projektov za izboljšanje digitalne infrastrukture in povezljivosti med državami članicami; poziva

Komisijo, naj preuči morebitno sinergijo med vzdrževanjem podmorske digitalne in energetske infrastrukture;

85. poudarja, da je treba izboljšati zmogljivosti EU in držav članic za popravila ter mehanizme za odzivanje na motnje podvodnih kablov, ki so bistveni za ohranjanje varne in neprekinjene komunikacije; poudarja pomen mednarodnega sodelovanja pri popravilu poškodovanih kablov in zagotavljanju potrebnih naložb ter poziva k oblikovanju flote za hitro popravilo s sedežem v EU, da bi v primeru motenj zagotovili hitro popravilo in neprekinjeno delovanje; poziva Komisijo, naj oceni regulativne ukrepe za zagotovitev pravičnega dostopa in varnosti, ne glede na to, ali je ta infrastruktura v zasebni ali javni lasti;

86. pozdravlja sprejetje akcijskega načrta za kabelsko varnost, ki bo sestavljen iz štirih stebrov: preprečevanje, odkrivanje, odzivanje, popravilo in odvračanje. poudarja, da ga je nujno treba začeti celovito in pravočasno izvajati; v sedanjih geopolitičnih razmerah poziva k večjim naložbam v tehnologije za krepitev varnosti in odpornosti in odpornosti podmorske in priobalne infrastrukture;

87. poziva Komisijo, naj spodbuja raziskave in inovacije, da bi omogočili napredne tehnološke inovacije na področju kabelske varnosti, vključno s sistemi zgodnjega opozarjanja in ocenami ogroženosti, ki temeljijo na umetni inteligenci;

88. poziva Komisijo, naj pregleda razpoložljive instrumente za boljše privabljanje zasebnih naložb v podporo kabelskim projektom evropskega interesa; poziva Komisijo, naj projekte v zvezi s podvodnimi kabli vključi na seznam pomembnih projektov skupnega evropskega interesa; priznava, da je treba racionalizirati in poenostaviti postopek prijave in upravni postopek, ki ureja pomembne projekte skupnega evropskega interesa;

Kibernetska varnost

89. opozarja na zakonodajno delo, ki je bilo opravljeno v prejšnjem zakonodajnem obdobju in je namenjeno znatnemu izboljšanju kibernetske varnosti v EU; pozdravlja zlasti sprejetje akta o kibernetski odpornosti, akta o kibernetski solidarnosti in direktive NIS2; poudarja, da je treba te ukrepe izvajati in izvrševati usklajeno in pravočasno;

90. poziva Komisijo, naj predstavi poročilo o oceni akta o kibernetski varnosti in predlaga zakonodajni akt za njegov pregled, da bi okrepili okvir EU za kibernetsko varnost, s posebnim poudarkom na medsebojnem vplivu suverenosti in varnosti; poleg tega poziva Komisijo, naj okrepi zaščito strateške in kritične infrastrukture ter prepreči tuje vmešavanje subjektov, za katere velja ekstrateritorialna zakonodaja, ter pospeši postopek sprejemanja certifikacijskih shem EU za kibernetsko varnost; poziva h krepitvi Agencije Evropske unije za kibernetsko varnost (ENISA), tako da se njene pristojnosti

razširijo na usklajevanje odzivanja na krize, nadzor certificiranja na področju kibernetske varnosti za kritično infrastrukturo in da se zagotovi enotno izvajanje standardov kibernetske varnosti na enotnem trgu;

91. poudarja, da je prihodnja evropska strategija notranje varnosti pomembna za boljšo kibernetsko varnost in zaščito kritične infrastrukture;

92. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da glede na drugo poročilo o napredku držav članic pri izvajanju nabora orodij EU za kibernetsko varnost omrežij 5G 14 držav članic še ni uvedlo nobenih omejitev za dobavitelje z visokim tveganjem, kar pomeni, da obstajajo precejšnje varnostne ranljivosti; poziva k celovitemu izvajanju nabora orodij EU za varnost 5G, da bi zmanjšali odvisnost od ponudnikov z visokim tveganjem; poziva Komisijo, naj določi ta nabor orodij kot zavezujoč, zlasti kar zadeva ponudnike z visokim tveganjem v kritični infrastrukturi;

Poenostavitev

93. se zaveda, da mora EU za resnično tehnološko suverenost razpolagati z izvedljivimi komercialnimi alternativami; poudarja, da si mora EU nujno prizadevati za celovito agendo poenostavitve in zmanjšanja birokracije, da bi spodbudila inovacijam prijazno okolje, ki bo zmožno podpirati konkurenčne evropske alternative prevladujočim svetovnim digitalnim akterjem; poudarja, da prevelika upravna bremena, razdrobljeni regulativni okviri, nedokončan enotni digitalni trg in prezapleteni postopki za zagotavljanje skladnosti nesorazmerno močno vplivajo na evropska zagonska podjetja, podjetja v razširitveni fazi ter mala in srednja podjetja, kar omejuje njihovo konkurenčnost v svetovnem merilu; ugotavlja, da bi morala EU zato dati prednost racionalizaciji predpisov in poglobitvi enotnega digitalnega trga, saj bo tako zagotovila, da bo zakonodaja sorazmerna, da bo temeljila na inovacijah in ne bo ovirala razvoja evropskih tehnoloških rešitev;

94. poudarja, da je treba nove zakonodajne predloge uskladiti z načeli boljšega pravnega urejanja, in zagotoviti, da bo vsakemu novemu ukrepu digitalne politike, ki vpliva na konkurenčnost, priložena ocena učinka, vključno s preverjanjem konkurenčnosti in primernosti za mala in srednja podjetja ter mala podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo, v kateri se bo ocenilo, ali je zakonodajni instrument potreben, sorazmeren in ali ne ustvarja nepotrebnih bremen za podjetja, zlasti mala in srednja, torej njegov učinek na konkurenčnost, možnosti za naložbe in blaginjo potrošnikov;

95. poudarja, da poenostavitev zakonodaje EU ne sme ogroziti temeljnih pravic državljanov in podjetij ter s tem regulativne varnosti; meni, da poenostavitve ne bi smeli predlagati naglo ali brez ustreznega premisleka, posvetovanja in ocene učinka;

96. pozdravlja zavezo Komisije, da bo v zakonodaji EU v celoti izvajala načelo zmanjšanja bremena za podjetja; zato poziva Komisijo, naj okrepi svoja prizadevanja in si prizadeva za odpravo več stroškov in upravnih bremen za podjetja v primerjavi s koristmi, ki bi izhajale iz novih regulativnih zahtev, uvedenih na ravni EU na istem področju politike, da bi odpravili ovire za vstop na trg, da bi evropskim podjetjem pomagali povečati obseg in rast;

97. poziva Komisijo, naj zagotovi dosledno poenostavitev, izvajanje in izvrševanje digitalne zakonodaje EU prek digitalnega svežnja, ki poenostavlja opredelitve in postopke poročanja, ocenjuje možnosti za zmanjšanje obveznosti poročanja ter zmanjšuje vrzel med industrijo in vlado;

98. meni, da je podpora podjetnikom in inovatorjem, da ostanejo v Evropi, z ustvarjanjem privlačnega in prožnega poslovnega okolja v EU ključnega pomena za povečanje tehnološke suverenosti; v zvezi s tem poudarja, da bi se bilo treba izogibati pretirani regulaciji in upravnemu bremenu ter da bi morala biti pravila EU jasna, dosledna, predvidljiva, sorazmerna in tehnološko nevtralna, da bi regulativno okolje ostalo konkurenčno na svetovni ravni; meni, da bi morale k inovacijam prijaznemu okviru prispevati tudi nove metode javnega naročanja ter razvoj regulativnih peskovnikov in preiskuševališč;

99. pozdravlja predlog Komisije za 28. pravno ureditev, kjer priznava, da bo enoten in usklajen sklop vseevropskih pravil korenito spremenil digitalne naložbe in inovacije; meni, da bo zmanjšanje regulativne razdrobljenosti v 27 nacionalnih pravnih ureditvah spodbudilo zasebne naložbe, znižalo stroške zagotavljanja skladnosti in pospešilo uvajanje digitalne infrastrukture, proizvodov in storitev naslednje generacije; spodbuja Komisijo, naj poskrbi, da bo ta okvir izrecno obravnaval regulativne ovire v digitalnem sektorju, kot sta izdajanje dovoljenj in čezmejni pretok podatkov, da bi ustvarili pravi enotni digitalni trg;

100. poziva Komisijo, naj vzpostavi enotno kontaktno točko, da bi poenostavila postopek prijave za dostop zasebnega sektorja do mehanizmov financiranja EU in zagotovila, da bodo zasebna podjetja, mala in srednja ter zagonska podjetja lažje sodelovala v programih digitalnih naložb;

Energija

101. poudarja, da bodo podatkovni centri dodatno obremenili elektroenergetska omrežja, zato jih je treba nujno okrepiti s predhodnimi naložbami; poudarja, da lahko podatkovni centri tudi pomagajo pri stabilizaciji omrežja, tako da prispevajo k prožnosti na strani povpraševanja; poziva k ukrepom, s katerimi bi na podlagi revizije reforme evropskega trga z električno energijo spodbujali takšne prispevke;

102. poziva Komisijo in države članice, naj predlagajo in izvajajo instrumente, ki bodo zagotavljali ustrezno načrtovanje naraščajočega povpraševanja podatkovnih centrov po energiji, olajšali njihovo strateško umestitev v bližino razpoložljivih virov energije in tako čim bolj zmanjšali odvisnost od širše omrežne infrastrukture;

103. priznava, da so optična omrežja energijsko učinkovitejša od tradicionalnih bakrenih omrežij; priznava, da je pomembno zmanjšati porabo energije pri prenosu podatkov ter zagotoviti dolgoročno stabilnost in učinkovitost;

104. poziva Komisijo, naj zagotovi zanesljivo in zadostno oskrbo s čisto energijo in neto ničelno tehnologijo za podporo digitalni infrastrukturi prihodnosti;

Znanja in spretnosti

105. priznava, da je nujno potrebnih več usposobljenih strokovnjakov na digitalnih področjih, da bi dosegli strateške cilje EU; poziva države članice, naj razvijejo nacionalne strategije in spodbude za ohranitev evropskih talentov in privabljanje najboljših digitalnih strokovnjakov na svetu, s čimer bi okrepili inovacijsko zmogljivost in vodilni položaj EU na področju tehnologije;

106. poudarja, kako pomembno je zapolniti vrzel v digitalnih znanjih in spretnostih ter znanjih in spretnostih na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, da bi povečali tehnološko odpornost, inovacijsko zmogljivost in odprto strateško avtonomijo; poziva države članice, naj okrepijo naložbe v digitalno izobraževanje, izpopolnjevanje in preusposabljanje, zlasti na področjih, ki so bistvena za zeleni in digitalni prehod; podpira prednostno obravnavo naložb, ki odpravljajo pomanjkanje digitalnih znanj in spretnosti, zlasti na področju umetne inteligence, kibernetske varnosti, analize podatkov in čistih tehnologij, da bi podprli inovacije in tehnološko suverenost;

107. poziva k usklajenim strategijam na nacionalni ravni za izboljšanje dostopa do visokokakovostnega izobraževanja na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, spodbujanje vseživljenjskega učenja in privabljanje talentov na področju IKT in sorodnih področjih; spodbuja partnerstva med javnimi ustanovami, industrijo in ponudniki izobraževanja, da bi zagotovili usklajenost med učnimi načrti in razvijajočimi se potrebami trga;

108. poziva k okrepljenim prizadevanjem za izboljšanje digitalne pismenosti ter znanj in spretnosti za vse demografske skupine, s poudarkom na zgodnjem izobraževanju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter vseživljenjskem učenju na področju digitalnih tehnologij; priporoča uskladitev nacionalnih strategij izobraževanja in usposabljanja s ciljem digitalnega desetletja EU, da bi do leta 2030 80 % prebivalstva imelo osnovna digitalna znanja in spretnosti, s

poudarkom na politikah, ki vključujejo vidik spola, da bi povečali udeležbo žensk na področjih IKT ter naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; poziva institucije EU, naj sprejmejo konkretne ukrepe za spoštovanje zavez iz evropske deklaracije o digitalnih pravicah in načelih za digitalno desetletje, tako v okviru EU kot pri sodelovanju Unije s tretjimi državami;

109. podpira vzpostavitev skupnega okvira EU za certificiranje digitalnih in tehničnih znanj in spretnosti, da bi izboljšali priznavanje in prenosljivost kvalifikacij med državami članicami;

110. opozarja, da bi bilo treba spodbujati Evropsko investicijsko banko in nacionalne razvojne institucije, naj podprejo zadrževanje digitalnih talentov s skupnim vlaganjem v evropska visokotehnološka zagonska podjetja, s čimer bi zagotovili, da bodo inovacije, ki jih financira EU, ostale v regiji in prispevale k tehnološki suverenosti Evrope;

Raziskave in inovacije

111. priznava, kako pomembna je premostitev vrzeli med raziskavami in komercializacijo, ter poziva Komisijo, naj okrepi vrednotenje inovacij v EU;

112. meni, da bo povečana zmožnost Evrope za preoblikovanje raziskav v rešitve, pripravljene za trg, bistvenega pomena za izgradnjo potrebnih zmogljivosti in zmanjšanje odvisnosti od tehnologij, ki ne izhajajo iz EU;

113. poudarja, da je treba sredstva strateško dodeliti za pospešitev razvoja in uvajanja rešitev, ki krepijo tehnološko odpornost Evrope in spodbujajo inovacije, na trg; poudarja pomen prožnejše, na odličnosti temelječe strukture financiranja, zlasti za izboljšanje prenosa raziskav v industrijsko uporabo; poziva k večjim naložbam v raziskave in inovacije, da bi okrepili znanje in tehnološke zmogljivosti Evrope, ter vztraja, da mora financiranje raziskav, razvoja in inovacij v EU temeljiti na odprti konkurenci in odličnosti;

114. poudarja, da so potrebne politike, ki podpirajo industrijske inovacije, vključno s ciljno usmerjenimi naložbami v ključne strateške tehnologije, pri katerih lahko Evropa prevzame vodilno vlogo v svetu, kot je kvantno računalništvo, da bi vzpostavili inovacijski ekosistem;

115. meni, da so zasebne naložbe v raziskave, razvoj in inovacije izjemnega pomena, in poziva EU, naj oblikuje spodbude, ki bodo učinkovito spodbudile zasebno financiranje razvoja kritičnih tehnologij, tudi prek javno-zasebnih partnerstev;

116. poudarja, da so nujno potrebne večje spodbude za aktiviranje kapitala zasebnega sektorja za inovacije, ki temeljijo na tehnologiji; spodbuja države članice, naj uvedejo ciljno usmerjene davčne spodbude, poenostavi predpise ter uvede instrumente delitve tveganja, namenjene privabljanju zasebnega kapitala v tehnološki in

digitalni sektor; poudarja, da je treba čezmejne kapitalske tokove na enotnem trgu narediti učinkovitejše, da bi inovativnim evropskim zagonskim podjetjem olajšali dostop do financiranja;

Standardi

117. je trdno prepričan, da je spodbujanje interoperabilnosti in standardov EU bistvenega pomena za spodbujanje konkurenčnosti v tehnološkem sektorju, saj omogoča povezovanje in komuniciranje med proizvodi, s čimer se spodbujajo inovacije in odprti trgi; opozarja, da interoperabilnost in skupni tehnološki standardi utirajo pot za delovanje enotnega trga;

118. poudarja, da mora Komisija intenzivneje sodelovati v obstoječih svetovnih standardizacijskih strukturah in se osredotočiti na mednarodno uporabo evropskih standardov s pristopom od spodaj navzgor, pri čemer pa je treba preprečiti centralizacijo;

Partnerstva

119. pozdravlja zavezo EU, da se bo pogajala o celovitih sporazumih o digitalni trgovini, ki bodo v partnerskih državah omogočili lažji razvoj varne in konkurenčne digitalne infrastrukture; spodbuja Komisijo, naj okrepi prizadevanja pri pogajanjih o digitalnih trgovinskih sporazumih z dodatnimi partnerskimi državami;

120. poziva Komisijo, naj pospeši tehnično sodelovanje v večstranskih forumih, kot so G7, Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj ter Svetovna trgovinska organizacija, da bi razvili svetovne standarde za digitalno upravljanje, regulacijo umetne inteligence, čezmejni pretok podatkov in nastajajoče tehnologije;

121. poziva Komisijo, naj pospeši pogajanja o trajni rešitvi glede moratorija STO na e-trgovanje, da bi preprečili uvedbo digitalnih tarif in zagotovili, da bo mednarodna digitalna trgovina ostala odprta, predvidljiva in naklonjena inovacijam;

°

° °

122. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.